

TEMA | PERSONLIG SIKKERHED - FISKERIETS ARBEJDSMILJØRÅD

DU ER DIN
EGEN
SIKKERHED

Alt arbejde kan være farligt, hvis man ikke tænker sig om. Derfor skal der være fokus på sikkerheden – det gælder også ombord på fiskefartøjer. Hvad enten du er ene mand eller i er flere ombord, så handler det om at komme hjem igen – både med en god fangst og et godt helbred.

Det allerbedste råd til alle er: Tænk jer om!

Sikkerheden er dit ansvar – også ombord!

Hjelmen er spændt godt på

På O91 Albatros tænkes der i sikkerhed på mange områder, blandt andet har man taget en ny type hjelm i brug

SIKKERHED

Af René Dandanel

De kan godt minde om ishockeyspillere, når de lossere fiskekasserne på O91 Albatros. Men det er sikkerheden, der tænkes på. Skipper Henrik Clausen fortæller, at der er tale om flere hundrede kilo i vægt, der løftes, når bommen bruges til at losse. Kommer de i svingninger, så kan det godt gå galt. Især de tomme fiskekasser kan være svære at få til at få helt styr på, og de har oplevet et tilfælde, hvor de væltede.

- Vi har haft tomme kasser, der er væltet. Heldigvis har vi ikke haft fulde kasser, der er væltet, siger fiskeskipperen.

For at undgå den farlige situation, der kan opstå på grund af væltede kasser, så fik Henrik Clausen efter et seminar øje på en hjelm, der kunne bruges.

- Jeg spurgte folkene, hvad de sagde, fortæller Henrik

Sikkerhedsfodtøj og høreværn i maskinrummet er en naturlig del af beklædningen for besætningen ombord på O91 Albatros.

Foto: René Dandanel.

FAKTA

O91 Albatros er ejet af fiskeskipperne Henrik og Søren Clausen fra Kerteminde. De fisker i forskellige farvande både efter konsumfisks, jomfruhammer og industrifisk.

Der er 3-4 mand ombord, inklusiv elev. Der fiskes 2-4 dage og i Nordsøen oftest op mod én uge ad gangen.

Clausen og fortsætter:

- Den ligner en ishockeyhjelm eller en cykelhjelm, og den er meget bekvem at have på. Man mærker ikke, at man har den på, siger han.

Hjelmen er købt sidste vinter, og den bruges til konsumfiskeriet. I løbet sommeren hvor de har fisket tobis og brisling bruges den ikke fordi de intet har med løsningen at gøre. Men når det handler om de mange fiske-

kasser, så er hjelmen blevet en fast del af udstyret.

- Jeg kan ikke huske prisen på hjelmen, men om det er 500 eller en 1000 lap man bruger på hovedet, det betyder ikke noget i forhold til hovedskader, konstaterer Henrik Clausen og nævner, at almindelige hjelme ikke duer, da disse har en skygge og ofte sidder meget løst på hovedet.

og der har han fuldstændig ret. For skader fra halsen og oppefter er komplicerede skader, der kan koste måneder både på sygehus og til genoptræning.

Tænker sikkerhed

Hjelmen er ikke det eneste, der ombord på O91 Albatros bruges til at øge sikkerheden. Sikkerhedsfodtøjet er en fast del af beklædningen.

- At sætte en trawl i klipklapper fungerer bare ikke, siger Henrik Clausen.

Ved løsningen af kasserne bruges der en trådløs fjern-

betjening.

- Det giver mere bevægelsesfrihed, forklarer han.

Arbejdsveste benyttes altid, når ham og hans bror fisker alene i Storebælt efter hummer i de uger, hvor de ikke er med O91.

Alene om bord på det et 12 meter træskib O92 Emily, der fisker med tejer er man nemlig prisgivet, hvis man trækkes med ud. Derfor er arbejdsvesten en fast del af udstyret.

Skippers pligt

Selvom udstyret er ombord, så er det ikke altid, at det huskes. Derfor er det vigtigt at minde hinanden om, at udstyret skal bruges.

- Det er min pligt som skipper at sikre sikkerheden ombord, konstaterer Henrik Clausen.

Han oplever, at sikkerheden er mere i fokus. Alle om bord har ansvar for sikkerheden og de unge har været på søsikkerhedskursus inden de starter i fiskeriet, og den viden tager de med ud på fartøjerne.

- Folk er meget mere obs på sikkerhed, og vi siger også, at hvis folk er sløje skal de ikke deltage i arbejdet, da de kan udgøre en ri-

Hjelmen er blevet en naturlig del af arbejdet, og den føles ikke ubehageligt at have på. Især under arbejdet med løsning bruges der hjelm.

Foto: René Dandanel.

sikofaktor, så derfor sender vi dem på køjen, hvis det er tilfældet, siger han.

En af de ting, der er fulgt med hjelmene mange steder er intercom, et anlæg hvor man kan kommunikere sammen. Det behøver de dog ikke på O91. Arbejdsrutinerne er på plads og afstanden er lille, udsynet og kommunikationen er god. Er det dårligt vejr kan ud-sætningen af grejerne ske fra styrehuset.

- Trawlspillene står i forenden med kameraovervågningen. Ingen kommer i nærheden af dem, og ingen håndterer skovlene før de er i blok. Det er de små ting, der er vigtige, siger Henrik Clausen.

Han har også taget et udtryk fra en reklamekampagne for at undgå svingulykker med cyklister med på havet.

- Brug 2 sekunder mere. Om vi er fem minutter mere om at talje ind betyder ikke noget, siger han.

Ombord på O91 tænkes der i sikkerhed.

Foto: René Dandanel.

PERSONLIG SIKKERHED - FISKERIETS ARBEJDSMILJØRÅD | TEMA

DET ER SKIPPERS ANSVAR AT PPE BRUGES

HV 16 KATHRINE
Pau Schramm, Rømø

Pau Schramm fisker med rejebomtrawleren HV 16 Kathrine, og han har normalt lærlinge med om bord.

Før afgang med nye lærlinge/folk bliver APV-en gennemgået, og man får en rundvisning – hvor sikkerhedsudstyr og personlige værnemidlers placering bliver anvist. Ligesom der blive spurgt ind til, hvad man kan huske fra træningen på søsikkerhedskurset

Under losning og andet arbejde med kran skal man benytte hjelme – (KASK hjelm med reflekser). På dækket benyttes sikkerhedstøvler og gummitøj.

I vinter halvåret benyttes en flydedragt ved alt arbejde på dækket. Der er ikke så meget fysisk arbejde ombord – så for at holde mandskabet varmt og beskytte dem mod elementerne – har man valgt en dragt – der isolerer og har opdrift samt er synlig vha. reflekser.

Af fartøjets APB (arbejdspladsbrugsanvisning) fremgår det, at der skal benyttes sikkerhedsbriller og handsker samt gummitøj ved rengøring.

Folkene om bord får udleveret deres personlige værnemidler, som de er ansvarlige for at passe på indtil de er nedslidte/går i stykker. Ved nedgangen til maskinrummet hænger der høreværn, som altid benyttes når folkene går i maskinrummet.

Til spørgsmålet om hvorvidt det har været svært at ændre folk holdning og begynde at anvende PPE svarer Pau Schramm:

- Som skipper om bord er det mit ansvar at sikre mit mandskab. Derfor skal jeg også kunne motivere og gå foran som et godt eksempel, når det handler om brugen af det korrekte PPE til en specifik opgave.

På spørgsmålet om der er noget udstyr de overvejer at anskaffe nævnes et intercom system, der kan indbygges i hjelmene.

DE 5 GODE RÅD

OM BRUG AF PERSONLIGE VÆRNEMIDLER PPE

Hvad er PPE (personal protective equipment). Det er et personligt værnemiddel og en fælles betegnelse for tøj, hjelme og andet udstyr, der er designet specielt til at beskytte mod skader og smitteoverførelse i erhverv, hvor medarbejderne befinder sig i risikofyldte miljøer.

- 1 Brug hjelm, handsker, sikkerhedsfodtøj, -briller, høreværn, gummitøj, arbejdsvest og andet udstyr, der kan gøre arbejdsdagen sikrere. Fiskeriets Arbejds miljøråd kan rådgive og vejlede dig om hvilket udstyr, du kan anvende
- 2 PPE skal benyttes, når arbejdet kræver det for at udføre arbejdet sikkerhedsmæssigt og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. F.eks. ved anvendelse af kemi om bord se Tema om KEMI bragt i FT i uger 45 (10-11-2018). Du har sandsynligvis købt udstyret for at bruge det! Så brug det!
- 3 Alle personlige værnemidler skal vedligeholdes og kontrolleres jævnligt lige som alt andet vitalt udstyr om bord. Følg producentens anvisning og ved tvivl kontakt gerne Fiskeriets Arbejds miljøråd.
- 4 Forglemmelse er den værste synd, når det gælder sikkerhed. Det er ingen skam at minde de andre om, at udstyret skal bruges. Brug det hellere end gang for meget end én gang for lidt!
- 5 Det er en proces og ændring af vaner – men på et tidspunkt bliver det lige så naturligt at benytte sikkerhedsudstyret, som at tage sikkerhedssele på, når man kører bil.

Skipper bruger sikkerhedshjelm

Den er bekvem at have på og den generer ikke under arbejdet

SIKKERHED

Af René Dandanel

Fiskeskipper Bo Spur på ND 58 Moonlight fortæller, at han næsten altid bruger hjelme, når han står på kajen og lossere fiskekasser.

- Den generer mig ikke. Jeg tænker ikke over, at jeg har den på, siger han.

Han har tidligere brugt en anden type af hjelm, men den generede ham, når han skulle kigge opad.

- Den er uden skygge på, fordi det generede mig altid, når man skulle kigge opad. Så kunne man ikke se noget for skyggen, så man skulle lægge hovedet langt tilbage, når man lossede, siger Bo Spur.

Han fortæller, at han også er blevet præget af familien. Datteren er nemlig sygeplejerske, og hun har set masser af tilfælde, hvor folk er kommet til skade under cykling netop på grund af den manglende hjelm.

- Det er jeg nok lidt præget af. Får man det at vide på den måde, så tænker man lidt mere over det. Det er så lidt, der skal til, før det går galt, siger Bo Spur, der også altid har sikkerhedsfodtøj på og benytter høreværn i maskinrummet.

FAKTA OM GODKENDELSE

Alle former for hjelme der fremstilles, skal være godkendt i henhold til Europa normen EN 397 og CE mærket. Denne standard betyder bl.a. at hjelmen skal beskytte mod faldende genstande og mod at blive gennemtrængt af spidse genstande.

Derudover skal en eventuel monteret hagerem løse sig, hvis den udsættes for en belastning over en vis størrelse, fx hvis hjelmen hænger fast i et eller andet.

Kilde: Brancheorganisation for personligt arbejdsmiljø.

Hvilke personlige værnemidler benytter du?

Illustration: Niels Knudsen

UDSTYR TIL INDUSTRIFISKERI

O91 Albatros har perioder af året, hvor der fiskes industrifisk. Derfor er udstyret til håndtering af arbejdet ombord også med.

- Vi har bjærgeliner, to gasmålere og så videre med til arbejdet, siger Henrik Clausen, fiskeskipper på O91.

Når de fisker industrifisk bruger de faciliteterne ombord. Lasten er isoleret og i rustfrit stål og med køl. Ismaskinen anvendes også.

- Vi fylder ti tons i lasten og får så smidt is ovenpå. Når det er frisk fisk, så stiger temperaturen. Og en varm sommer er heller ikke så god for brislingerne, siger skibperen.